

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

H. 332

Kézdivásárhely, 1906. Január 4.

Csütörtök.

XXV. évfolyam. 1. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyitár sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyitárerek díja előre fizetendő.

Az érettségi reformja.

A politikának esendes volt a karácsonya. Semmi figyelemreméltóbb mozgalom s esemény nem jelölte meg ezt a karácsonyt, a mely nyomtalanul tünt le a jelenlegi válság történetében. Az egyetlen, a mi kiemelkedett az ünnepi színtelenségből, egy rendelet volt, a melylyel Lukács György közoktatásügyi miniszter érvénybe léptette az új érettségi vizsgálati szabályzatot.

Ez a látszólag csak szakköröket érdeklő rendelet messzemenő jelentőségű és horderejében vetekszik nem egy politikai eseménnyel. Hisz az ifjuság tanulmányi rendjének egy rendkívül fontos állomásáról van szó, a mely döntően folyt be száz meg százezer ifju élete pályájába, s ez által évente tízezernyi családnak, az ország intelligens társadalmának sorsára hatott ki. Érthető tehát, hogy ennél jelentősebb reform kevés lehet s hogy ennek a szakszerű miniszteri rendeletnek visszhangja fog támadni széles ez országban.

Hisz egy lépés történt abban az irányban, a mely felé a művelt közvélemény és a moderna társadalomtudomány régóta szorítja a tanügyi kormányokat; egy lépés történt a kvalifikációs akadályok lerombolására, enyhítésére. A modern társadalom évtizedek óta érzi a mult század közepe táján vagy azután keletkezett közoktatási rendszer hiányait. Van ilyen elég a közoktatás minden vonalán, de talán sehol annyi, mint a középiskolában, a melyet nem sikerült a modern élet követelményeinek megfelelővé tenni. Középiskoláink tehát nem voltak az élet iskolái, úgy, hogy a tanulóifjuságnak azután, mikor belőlük kikerül, az addig tanultak helyett új, a gyakorlati életnek megfelelő ismereteket kell szereznie.

Ennek a régi szellemnek alkotása az ugynevezett „érettségi vizsgálat.” Mikor a középiskolai tanuló végigjárt nyolc osztályt, vizsgát tett minden évben, az utolsóban is, akkor a nyolcadik osztály záróvizsgálja után még egy külön, több napon tartó nehéz vizsgának kellett magát alávetnie: írásbelileg és szóbelileg próbát kellett állnia öt-öt tantárgyból, hogy ismeretekben való bőségét és felfogásának fejlettségét igazolja. Maga az intézmény valószággal képtelenség. Mert vagy helyt áll valaki végig a nyolc osztályon s kivált a legutolsó nyolcadikban is, akkor minok még a külön érettségi vizsgálat. Csak nem azért, hogy a nyolc éven át érdemes ifjut elbuktassa? Vagy nem állt helyt valaki

nyolc éven át, akkor hogy képzelhető, hogy sikerrel állja meg a még nehezebb próbát?

De minek részletezni az érettség ellen szóló argumentumok gazdag táráát. Tudvalevő, hogy a művelt közvélemény régén sürgeti eltörlését, hogy a külföldön is nagyarányu mozgalmak indultak ellene s hogy egyáltalán a kvalifikációs rendszer megszorítása a modern nevelés jellemző irányzata.

Lukács miniszter rendelete ennek a közóhajnak részben való kielégítése. Az érettségi vizsgálatot még nem törli el, de reformálja olyan módon, hogy előkészíti az eltörlés lehetőségének elkövetkezését. Első sorban is csökkentette az érettségi vizsga tantárgyainak számát. „Fel kellett, szabaditania a jelölteket a vizsgálati tárgyak sokaságában rejlő felesleges teherrel”, mondja a rendelet, kitűnően jellemzően ezzel az eddigi állapotot. De nem csak teherkönnyítés szempontjából fontos ez a reform, hanem azért is, mert átteszi az érettségi súlypontját a gyakorlati tantárgyakra, a természettudományi ismeretekre. Ezzel szintén egy régóta hangoztatott elv megvalósítása felé teszi. Az első lépést: a gyakorlati céloknak szolgáló nevelés irányában.

Csskhogy ez még mindig kevés. Egész közoktatásunk ilyen irányu reformjára van szükség, hogy a magyar középiskola is valóban az életiskolája legyen. S ha majd egyszer meg lesz valósítva a nagy reform, akkor semmi sem áll útjában annak, hogy az érettségi vizsgát, a melyet most megreformáltak a modern haladás szellemében, egészen el is töröljék s ezzel elhárítsák a régi skolasztikus tanrendszer utolsó maradványát is a modern nevelés útjából. (M. N.)

A válság.

Lukács László békeakciója a parlamenti tényezők sorában egy két napig szünetelt, de azután Lukács újból folytatja a pártok vezetőivel a tárgyalásokat.

A koalíció némely oldalán ezt a szünetet olybá veszik, mintha az akció eredménytelen befejezésének közeledtét jelentené. Erre azonban eléggé rácafol Lukács Lászlónak az az álláspontja, hogy ő, míg csak a meggyőzés reményének egyetlen háivány sugara is látható lesz, mindaddig fáradságot nem ismerve folytatja a béke érdekében megindított hazafias munkálkodását.

Lukács László újabban Vasváry Kolos hercegprímásnál tett látogatást. A látogatás összeköttetésben van a békeakcióval is. Vasváry Kolos — mint ezt a napokban jelentették —

részéről való felszólítás esetén készséggel közreműködik a kibontakozás előkészítésében annál inkább, mert erre nézve kész tervekkel is rendelkezik. Lukács László látogatása úgy látszik a hercegprímás e készségével van kapcsolatban.

Andrássy Gyula gróf, a kiszivárgott hírek szerint a Lukács Lászlóval folytatott megbeszélések során fölvetette, hogy olyan biztosítékokat követel, a melyek a válság során előfordult sérelmeknek a jövőre nézve még a lehetőségét is kizárják. Ezek a biztosítékok abból állanak, hogy az elnapolás és a házfelosztás dolgát is törvényben szabályozzák s kiterjedjenek a házszabálmódosítási kísérletek törvényes megkötésére is.

A baloldalon általános helyesléssel fogadták Andrássy Gyula grófnak ezt a felfogását és konstataálták, hogy ebben a kérdésben Kossuth Ferenő is teljesen Andrássy nézetén van.

Sok szó eset a koalíciók között a kibontakozási akcióról és Polónyi Géza, nyilván az egyöntetűség kedvéért kijelentette, hogy elég a meglévő törvény is és azt kell elérnünk, hogy törvényeinknek hatályt biztosítsunk és megtartásukra még a királyt is kényszeríthessük. Ő a maga részéről nem hajlik meg semmiféle további elnapolás előtt, hanem folytatja az akciót olyan irányban, hogy képviselőtársait március elsején elnapolás vagy felosztás esetére is együtt tartsa a Házban.

Az etikai nevelés fontossága; a költészet ennek szolgálatában.

Irta: Biró Lajos.*)

A vallás is, az erkölcsi és hazafias érzelem fejlesztését szolgálja Berzsenyinek, Kölcseynek és Vörösmartynak azok a költeményei is, melyeket a IV. osztályban olvastatunk. Berzsenyinek „A magyarokhoz” című ódája az erkölcsiségnek valóságos apotheosisa, a következő soraival:

„Így minden ország támasza, talpköve
A tiszta erkölcs, mely ha megvész,
Róma ledől s rabigába görbed.”

„Fohászkodás” című ódája irodalmunkban a vallásos költészetnek a csillaga. Az Isten létét bizonyítja ebben és kimutatja, hogy minden csak az Isten nagyságát hirdeti:

„A szélvésznek bus harca, az égi láng
Villama, harmatesepp, virágszál,
Hirdeti nagy kezéd alkotását.”

Leborul az Isten nagysága előtt és hisz a tulvilági életben, melyről újabb költőink egy része tüntető hitetlenséggel beszél.

Vörösmarty a hazafias eszmét szolgálja

„Az elhagyott anya” és „Az uri hölgyhöz” írt költeményeiben, melyekben a hazafiatlan hölgyeket ostorozza. Az elhagyott anyában a hazát apostrofálja, amelyet elhagytak gyermekei, amelynek érdekében nem tesznek, nem munkálkodnak fiái. Az Uri hölgyben a hazafiatlan, cifrázkodó hölgyeket gúnyolja, mondván:

„Fütidben tengervízszes éj,
Szemekkel, mint a csillagtűz;
Hol annyi gög és annyi kő,
Ki vagy te márványkeblű szűz?”

Az eddig említett olvasmányok, költemények

*) Felolvasás a Kézdivásárhelyi „Pädagogiai Társaság” dec. 2-iki közgyűléséből.

ERDELYI MŰZEUM

91 • 1910. JUN. 20.

KÖNYVTÁRA.

csak egyes érzelmekre vonatkoznak, csak egyes érzelmeket erősítenek. A IV. osztálytól kezdve már a tanuló értelmi fejlődéséhez mérten nehezebb és összetettebb olvasmányok következnek, melyekben az alakok tömegesebben lépnek fel s így többféle érzelmeket, többféle jó és rossz tulajdonságot ismerhetnek meg a tanulók. Megtanulhatják az egyes cselekvő személyek jelleméből, hogy mik azok a tulajdonságok, amelyek az egyes embert, az individuumot jó emberré, vagyis vallás-erkölcsi jellemmé tehetik. Az ilyen olvasmányok sorát Arany János „Toldija” nyitja meg. Majd követi Zrinyi: Szigeti vezérelme, Vörösmarty: Két szomszéd vár a, Katona Bánk bánja és bezárja Arany: Buda halála stb.

Nem céltam egyenként e művek paedagogiai hatásának taglalásába becsatlakozni, csak pár szóval emliteni, hogy mire kell itt irányítani a figyelmet.

Toldinál a magyar ember jellemző tulajdonságait, a testi erőt és az ezzel párosult lelki derékságot, az Istenfélelmet, az igazságosságot és nagy lelküességet emelhetjük ki és azt, hogy aki az igazságot, a jogot küzd, érhetik ugyan megpróbáltatások, szenvedések, de igaz ügye, ha későbbben is, de diadalt arat. Györgyben az ármánykodásnak, a kapzsiságnak, a gögő főurnak mintaképét rajzoljuk, aki utoljára is elveszi büntetését, megaláztatik.

A Zrinyiásznál a hazafiai érzés ápolására, az összetartásra és az Istenben való hit fejlesztésére fektethetjük a főcél.

A két szomszéd vár olvasatása alkalmával a haragnak, a gyűlöletnek, az indulatnak romboló hatását eseteljük. Kimutatjuk, itt, hogy ezek a szenvedélyek nemcsak egyes emberekre tehetnek tönkre, de egész családokat is kiirthatnak, mint éppen ebben a költői elbeszélésben láttuk. Tehát figyelmeztetjük ifjainkat a rossz szenvedélyek leszokására.

Katona Bánk bánja főképpen arra szolgál példának, hogy az erkölcsi alapot ne dobjuk el lábunk alól, az ethika legyen cselekvéseink fokmérője, mert ellenkező esetben mi magunk semmisítjük meg erkölcsi alapunkat.

Vörösmarty M. Zalán futásában a honfoglaló háború teljesen erkölcsi cselekedet, mert azt tünteti fel, hogy a nemzeti erő miképpen semmisíti meg a honalapításra alkalmatlan nemzeteket. Zalán nem Árpád előtt hajtotta meg lobogóját, hanem egy ifjú nemzet erkölcsi erejének hatalma előtt. Buda halálában látjuk a testvéri viszályt, az ármánykodást, láttunk itt hőst, gyávát és ingátogat. Ennek alapján kimutatjuk, hogy mi az igazi jellem.

Az eposzokon kívül nagy nevelő erő rejlik a balladákban is, amelyeket szintén a felsőbb osztályokban olvasnak. A balladák egyetlen rövid szóval, egyetlen képpel az érzéseknek, gondolatoknak egész sorát kellik fel. A képzelt erőt nagyban fejlesztik. Egy-egy kép egy-egy helyzet mennyi mindent elbeszél nekünk. Egy pár vonással mily sokat tár elénk, mennyi érzést, indulatot juttat kifejezésre.

V. László c. ballada a lelkiismeret furdalását, összeütközését tárja fel.

Szondiból az az eszme sugárzik felénk, hogy elhunyt nagyjainknak emléke átviláglik időn, enyészeten.

Both bajnok c. egye arra tanít, hogy a megaláztatás mindig az izzó nagyságot szüli. És végül a Walesi bárdok arra figyelmeztetnek, hogy az erőszak lehetetlen az eszmével szemben.

De nem folytatom tovább kedves K! Nem volt céltam, hogy szakszerű tanulmányt írjak, csak az lebegett szemem előtt, hogy a nevelés fontosságát újból felemlítem és egy pár vonással az elöírt olvasmányok, költői művek paedagogiai hatását felüntettem. Hogy mennyiben értem el céltam, nem tudom. Azt azonban bátran mondhatom, hogy a választáson kívül első sorban az irodalomban találhatjuk meg azokat az eszméket, fogalmakat, melyek hivatva vannak a növendéket vallás-erkölcsi jellemmé fejleszteni. Sajnos azonban, hogy a magyar nyelv az új tanítástervben sem foglalta el azt a helyet a többi tárgy mellett lévén még mindig az órák száma kevés, amely azt fontos paedagogiai hatásánál fogva méltán megérdemelné, mert csak igazán úgy lehetne azt a tömörked kinoset kiaknázni, gyümölcsöztetni nevelésügyünk felvirágoztatására. Amíg tanítás és nevelésügyünk újabb reformokon menne át, addig is tanítsunk és neveljünk lelkesedéssel, odaadással, céltudatosan és célirányosan, hogy igazi polgárokat adhassunk a hazának.

Használjuk ki az egyes tárgyakban rejlő paedagogiai eszméket és oltuk az ifjú sarjadék szívébe. Magyarország újja teremtésében nagy munka, főszéges hivatás vár reánk K. Kartársak. Feleljünk meg kellően e magasztos hivatásunknak, mert akkor a hitetlenséget, a kétségeessé az Ur félelme, az Istenben való hit, a nyárspolgárságot az igazi hazafiság váltja fel és ismét büszkén fog lengeni Szent István birodalmában a Szűz Máriás Zászló és a magyar trikolor.

(Végo.)

A Báro Szentkereszty Stephanie menedékház közgyűléséből.

— Vajna Károly titkári jelentése a menedékház fennállásának 30-ik évfordulója alkalmából.

(Végo.)

Intézetünk vagyona 1904. dec. 31-én a következők van elhelyezve:

1. Alapítványokban 200 K. — fl.
2. Takarékpénztári betétekben 41,421 K. 72 „
3. Jelzálogkötelezőkben . . . 17,776 K. 34 „
4. K.-vásárhely v. segély hátráléka 800 K. — „
5. A telek értéke 4,800 K. — „
6. Értékpapirokban 117 K. — „
7. Kamathátrálékokban 1,416 K. 18 „

Összesen: 69,431 K. 24 fl.

A vagyonkezelő bizottság az 1904. évi zárószámadást a dec. 13-án tartott ülésében felülvizsgálván, azt helyesnek találta ezek alapján javasolja a közgyűlésnek, hogy M. Székely János pénztáros urnak a szokott felmentvényt meleg elismeréssel megadni sziveskedjék. Azt is kimondotta a v. k. bizottság, hogy a megválasztandó új ügyészt utasítása a közgyűlés, hogy a) néhai Dr. Bánffy Zsigmond v. k. b. elnök és ügyész házyatékából sürgősen vegye át a nála levő adóseveleket, kötelezvényeket a adja számba a v. k. bizottságnak; b) a tetemes kamathátrálék felhajtása iránt tegye meg sürgősen a szükséges intézkedéseket. A v. k. b. elnöki teendőit Dr. Bánffy Zs. halála óta Ifj. Jakab István ur végzi, amire a választmány kérte föl a mai közgyűlés intézkedéséig. Méltó a köszönetre az e minőségben végzett munkássága is.

Igazgató választmányunk dec. 3-ikán Grófné 6. miltósága elnöklele alatt tartott ülésében a folyó ügyek tárgyalása mellett foglalkozott azon kérdéssel, hogy nem volna-e helyes a menedékházat Kézdivásárhely város gondozására bízni. E kérdés minden irányban megfontolandó lévén, a választmány bizottságot küldött ki a tanulmányozásra, mely annak idején a közgyűlésnek javaslatot fog beterjeszteni. Jelezvén e körülményt, felhívom a közgyűlés figyelmét, hogy üres óráiban a T. tagok foglalkozzanak e kérdéssel, hogy helyes lesz-e, szükséges lesz-e az intézet átadása, hogy annak idején kiki a maga kifort véleményével járulhasson hozzá a fontos kérdés eldöntéséhez.

Szintén az ig. vál. dec. 8-iki ülésében került tárgyalás alá, hogy Kézdivásárhely város az 1901. évtől kezdve élelmészésre a menedékházba bentalt szegények után f. évi szept. 30. áig 1456 K. 84 fl-lérrel hátrálékban van. Birjuk a város előjárónak ígérétét, hogy az összeget pénztárunknak mielőbb megfogja téríteni.

Áttérve a menedékház belső életére, jelenthetem, hogy ott rend, fegyelem és békesség honol, ami a derék felügyelőnek: Szotyori Jánosnének kiváló érdeme. A tagok száma jelenleg 10. Bejár étkezésre 11 szegény, kik közül 1904-ben Hegyedi János, 1905. májusban Baka Lajos vettek föl.

Uj tagok kul 1905-ben vettek föl 1. özvegy Piblinger Józsefné sz. Nagy Sára, 2. Szöcs Jánosné sz. Réthi Véri, 3. Öz. Szöcs Ferenccé, sz. Fekete Anna.

Eltávoztak az intézetből: Szöcs Jánosné és Szotyori Józsefné Jánosé Judith.

Meghaltak: 1. Mundruz Enil 1904. XI, 30-án 2. Winternitz Nándorné 1904. V, 26. és 3. Szotyori Jánosné Füstös Mária 1905. II 21. kiknek temetéséről intézetünk gondoskodott.

Adományok folytak be a k.-vásárhelyi Takarékpénztárból 25. a kis. tak. ból 20 korona, néhai Szöcs János plebánostól végrendeletileg 40 korona. Mondjon érte a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet.

Alapítóink közül meghaltak a mult közgyűlés óta.

1. Ifj. Tóth István, 1904. dec. 20-án.

2. Feil Edéné, 1905. jan. 26-án.

3. Dr. Bánffy Zsigmond 1905. szept. 24-én.

Különösen ifj. Tóth István és Dr. Bánffy Zsigmond halála érintette nagyon érzékenyen menedékházunkat. Hogy kik voltak ők intézetünknek azt fölsőleges részletezni; ismeri az ők érdemeit a közgyűlés minden tagja; én csak hálás szívvel emlékezem reájuk a buzgó odaadó, lelkes munkásságukra s bejelentem, hogy résztvételüket koszorúztételével is kifejeztük, szóval is elmondottuk a hátramaradt özvegyeknek. Érdemeiket öröklése meg a közgyűlés s mondjon áldást emlékkükre.

Végül tisztelettel bejelentem, hogy az 1876. évi XIII. tc. alapján befolyt közrendőri büntetéspénzekből az Alispáni hivatal a napokban utalványozott ki kérésünkre az 1902., 1903. és 1904. évekre 208 koronát, mely pénztára is van már helyezve.

Ezekben megtéven titkári jelentésemet tisztelettel kérem, kegyeskedjék azt tudásul venni.

Dr. Szini Gyula meghalt.

Ez a megdöbbentő hír járta be szerdán, jan. 3-án a reggeli órákban Kézdivásárhely városát s a merre csak eljutott, mindenütt a legnagyobb részvételt fogadták az egyelőre hihetetlennek hangzó szomorú hírt, mely sajnos, városunk és vármegyénk orvosi karának egyik legképzettebb tagja, egyik díszre váratlan elhunytát jelent. Dr. Szini Gyula férfikora legjavában élő, erőteljes ember volt, aki csak pár napig szenvedett idült reumában, de állapotát senki sem tartotta végzetesnek, míg szerdán reggel fél 8 óra tájban hirtelen jött szívészélhűdés vetett véget tevékeny közhasznú életének. Dr. Szini Gyula 27 év óta állt városunkban a közegészségügy szolgálatában, a mult évben töltötte be kisdijárási orvosi szolgálatának 25-ik évét, s kartársai éppen közlelebről szándékostak megbubálalni, a minek azonban a térlehetetlen halál elejébe vágott. Esenkivül igazgató-főorvosa volt a Rudolf-kórháznak, melyet kiváló lelkesedésével mai előkelő nívójára emelt, a kir. törvényszéknek és a fogház-nak is évek óta főorvosa s humán intézeteinknél is 6 teljesítette az orvosi teendőket, szóval helyi orvosi karunk legtöbb gyakorlattal bíró, derék, szak-képzett, érdemekben gazdag tagját veszítette el a boldogultban. Váratlan halála mély gyászba borította szerető hitvesét Apor Polikszéna bárónőt, továbbá leányait: Piroskát, dr. Herepei Iván ügyvéd feleségét, Erzeikét s fiát: ifj. Szini Gyula rendőralkapitányt, továbbá agg édes atyját, a 85 éves Szini János albirót, ref. esperest s több testvérét, akik valamennyien mély fájdalommal állják körül ravataltát. Haláláról bánatos osaládja a következő gyászjelentést adta ki:

„Megdöbbsent lelkünk vigasztalan fájdalmával tudatjuk, hogy a szerető jó férj, a önfeláldozó édes apa, a jó nagyapa és após, gyöngédelelő fia, igaz hű testvér és szerető rokon, a fáradhatatlan, derék orvos és a társadalom buzgó munkás tagja: Dr. Szini Gyula az orvosi tudományok tudora, Háromszékvármegye kisdijárásiának tiszti orvosa, a kisdijárási helyi „Rudolf”-kórház igazgató-főorvosa, kir. törvényszéki orvos, tiszteletbeli megyei főorvos, az összes humánintézetek tagja, a vármegyei törvénhatósági bizottság és a városi képviselő tagja, a kisdijárási helyi ref. egyház presbytere stb. 1906. január 3-án reggeli fél 8 órakor életének 56-ik, boldog házasság életének 28-ik évében szívészélhűdés következtében váratlanul elhunyt. Felette igen nagy csapással illetett minket az Ur! Korászra fordult a mi örömrünk, elesett a mi fejünk koránál! Hasztalan szollitgatjuk, hasztalan költögetjük, föl nem érred többé! Nehéz gyötrelmekben vergődő betegek hasztalan kiáltanak hozzá segedelemért. Nem hallja többé jajsavakat. A tudomány fáklájára kialsudt agyában mindörökké. A szenvedők hasztalan hívogatják, az emberszeretet lángja kihamvadott, megfagyott szívében. Nem gyógyítja őket többé. Oh, hát minket ki gyógyít meg? Irgalmas Isten, tekint reánk! . . . Drága halottunk porrászeit 1906. évi január 5-én délután 2 órakor fogjuk a kereszttyén

anyaszentegyház ev. ref. szertartása mellett visszaadni az anyaföldnek. A jól végzett kötelesség dícsősége lennig sirja felett! Kézdivásárhely, 1906. január 3-án. A gyászoló család nevében: Özv. Dr. Szini Gyula sz. br. Apór Polixána.

SZINHÁZ.

— Fehér Karoly szintársulata Kezdivásárhelyen. —

Újév napján a „János vitéz” második előadása vonzott ismételt nagy számú közönséget a Vigadóba, mely ekkora közönséget színelőadáson ritkán látott.

Az egyes szereplők kivétel nélkül mind elég jól játszottak, Szalai Vilma, (János vitéz), Sebestyén-Rózi (Iluska) ma is végtelen kedvesek voltak, temperamentumoson játszottak, pompásan énekeltek. A karok is sikerültek voltak, dícséretére a buzgó karmesternek is.

Január 2-án Guthi Soma „A Szaharai konzul” című a fővárosban csunyan elbukott bohózatát szerzett elég élvezetes estét az előadás jelenlétüknek. A legkitűnőbb alakításnak a Solymosi Sándorét lehet mondani, ki Pikk szerepében nagy tetszést aratott. Kovács Gyula (Gugentheim) játékának hátrányára volt, hogy legdühösebb kitöréseinek küzdenie kellett mosolyának visszafojtásával. Különben az összes szereplők legnagyobb igyekezetével törekedtek a darab mulattató részeinek érvényt szerezni.

Jutalomjáték. Szintársulatunk nagyképzettségű és fáradhatlan rendezőjének, a kézdivásárhelyi közönség egyik régi kedvenc színművészenek Deréki Antalnak kedden január hó 9-én lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal, itt először „A pipócsi dalárók” című új énekes bohózat kerül színre, mely darabot a fővárosban több mint 150 előadást ért meg, a közönség fokozódó érdeklődése mellett. Deréki Antal nemcsak mint színészt és rendezőt, de mint kiváló író is ünnepelték országos és darabjai közül a „Buzavirág”, „Eleven ördög”, „Gábor Áron”, „Napraforgó” most is állandóan műsoron vannak, Jutalomjátékára is a saját szerzeményű új énekes bohózat kerül színre kedden és abban a társulatnak minden elsőrendű tagja kitűnő szerepekhez jutott. A jutalmazandó már oly sok élvezetes estét szerzett közönségünknek, hogy óhajtjuk, hogy közönségünk is ragadja meg az alkalmat és jutalmazza meg Deréki érdemeit tömeges megjelenésével és elismerésének jól megérdemelt kifejezésével.

Heti műsor.

Január hó 4-én Tetemrehívás, színmű.

Január hó 5-én Smólen Tóni.

Január hó 6-án Mulató Istenek.

NAPI HIREK.

— Az új ügyvédvizsgáló bizottság. A marosvásárhelyi működő ügyvédvizsgáló bizottság elnökévé Dobai Albert kir. ítélőtáblai tanácselnököt, helyettes elnökévé Szabó Dénes kir. ítélőtáblai bírót, tagjaivá pedig Bella János dr. ítélőtáblai elnöki titkárt, Bocskor Antal kir. ítélőtáblai bírót, Bodó Sándor kir. törvényszéki elnököt, Csiky László kir. főügyési helytestest, Hatfaludy István, Ilyés Lőrinc, Keczer Gyula, Kelemen András, Nagy Elek, Gidi Pap Ferenc dr., Posoni Gábor dr., Schuster Rudolf dr. és Simó Balázs dr. kir. ítélőtáblai bírákat nevezte ki.

— Kemény téllal köztöntött be az 1906-ik esztendő. Hídeg szél, a Nemere, és hóvihár egyszerre leptek meg s ezek nyomában erős, zúmarás idő lett s ugyancsak fűteni kell a szobákat, hogy benn ne legyen fagy.

— Kettős eljegyzés. Ritka szép családi ünnepély folyt le karácsony másodnapján Ditróban, néhai Fülöp József ottani bírósok köztisztviselőben álló özvegye szül. Csiby Mária házában. E napon jegyezték el ugyanis a házasszony Ilona nevű kedves, mivelteklő leányát ifj. Botár Béla. Csikmegye derék levéltárnoka s ugyanakkor tartotta eljegyzését a házasszony fia is, Fülöp Ákos, az ottani

takarékpénztár agilis igazgatója, néhai bátyja özvegyével a széplelkű Romfeld Mariskával. Az eljegyzés a szokott régi székely vallásos ceremóniák mellett Ditró nagyközség intelligens családjai jelenlétében folyt le s az egyház részéről Csiby Tamás ny. plebános püspöki szentszéki tanácsos áldotta meg a kettős szép frigyét, nagyhatású beszédében a milyenhez szokva nem voltak Ditróban, üdvözlő s kívánva azokra az Ég áldását. Az eljegyzés kedves aktusát pompás lakoma követte, melyen szép és lelkes tósztokban kívántak áldást és boldogságot a leendő új pároknak és szülőknak stb. A két szép frigyhez a távolból is szívesen kívánunk mi is legteljesebb szerencsét.

— Szilveszter-estély. A Kereskedő Ifjak Társulata szokásos ó-év esti mulatságát az idén is megtartotta saját helyiségében, nagy érdeklődés és pompás hangulat között. A kedélyes estélyt Dombay Lajos főgimnáziumi tanár nyitotta meg „Lélektani rajzok” című nagyhatású kitűnő humoru felolvasásával, melyet nem egyszer szakított félbe a közben közben sűrűn felhangzó taps és általános tetszés a hallgatóság részéről. Az estély második pontja néhány komikus szavalás és kuplé képezte, melyet Tankó Imre, az ifjuság egyik jöhetőségű tagja, adott elő, szintén elismerés között. Ezután tombolázás s más vig. társasjátékok következtek s éjfélkor pontban amint megkonduktak a piaci nagy torony óreg harangjai, az egész közönség fölállva, megható lelkesedéssel elénekelt a Himnusz, a mely után Szabó Jenő ev. ref. pap mondott az új évet üdvözlő magas röptű, hazafias beszédet; végül a Kossuth-nótát énekeltek el az összes jelen voltak s azzal kezdetét vette a táncmulatság s vidám poharazás, melyeknek csak kora reggel 7 óra tájban lett vége, hogy azután boldog újévet kívánjanak a jelen voltak egymásnak. Éjfél után Fejér Antal a társulat ágilis, lelkes, áldozó kész tagja, a megjelent vendégeket szokott szíves előzékenységgel megvendégelte amikor számos kedélyes tósz hangzott el a szereplőkre, vendégekre s a társulat és derék vezetőire.

— Lövöldözés. Két kocsis összeverekedett Kézdivásárhelyen a kisegítő takarékpénztár épülete előtt. Az egyik fegyvert fogott a másikra, a golyó azonban nem találta, ellenben az ott lakó Dr. Tóth József orvos lakásának egyik ablakát érte és szétzúzta, a bennlakókban szerencsére semmi kárt nem okozott, csak egy kis ijedtséget. A lövöldözést le tartóztatták.

— Halálozás. Részvétellel adjuk hírül, hogy Nagy Ferenc (Lázár fia) szappengyáros és mészáros, városunk egyik tekintélyesebb és polgárcsaládjának jobbn sorsra érdemes tagja, január 1-én d. u. váratlanul elhunyt. Előző nap ügyeit rendezte, s este 10 óra után revolverrel mellbe lölte magát s bár testvérei s egyetlen leánya Ida Joós Imre sepsiszentgyörgyi polgári isk. rajztanár felesége, kit azonnal szenvedő atyja betegágyához hívtak mindent elkövettek, hogy az életnek megmentsék, súlyos szenvedések után másnap d. u. elhunyt. A boldogult, aki a human intézetek ügyei iránt nemcsak mint alapító tag, de mint azok egyik buzgó munkása nemcsak szívvel érdeklődött, váratlan halálával a legtekintélyesebb városi polgárcsaládokat, a nagy kiterjedésű Nagy, Tóth, Kovács és Benkő családokat gyászba borította. Szóradán délután helyezett nagy részvét között örök pihenőre előtte elköltözött fia és felesége hamvai mellé az ev. ref. temető kertben levő családi sírboltban. Áldás emlékére.

— Ref. egyházi bál. Nagyban folynak a készülődések a ref. egyházi bálra, mely január 6-án szombatn lesz a Vigadóban — Sepsiszentgyörgyön az ott tervezett új ref. templom építési alapja javára. A nagyszabású bál fővédnökéül Haller János gróf főispánt nyerte meg a végrehajtó bizottság, míg a védnöki tisztet Dr. Bodor Tivadar, Ujvárossy József kir. tanácsos, ifj. Gödri Ferenc polgármester töltik be, a végrehajtó bizottság élén Sipos Samu árvaházi igazgató áll, a táncmulatságot 5 pontból álló kitűnő műsor előzi, mely a következő: 1. Rákóczi induló, éneklő a ref. dalkör, 2. Hegedűl Király Béla ref. lelkész, zongorán kíséri Szász Margit, 3. Szavaló Pálmay Lenke, tanítónőképző igazgató, 4. Hegedűl Király Béla ref. lelkész Szász Margit zongora kísérete mellett, Kuruc dalok, férfioégyes, Szász Béla tanár vezetésével éneklők: Barthos József, Borbély Sándor, Biró Dezso, Batak János, Csutak Vilmos, Hadaagy Antal, Jakab Álmos, Kádár Béla, Kovács

József, Koréh Endre, Nagy József, Nagy István, Nagy Imre és Völgyes Károly. A műsor minden pontja megérdemel egy fényes közönséget, de különösen ki kell emelnünk belőle Pálmay Lenke kép. ig. szavalatát és Király Béla ref. pap hegedűjátékát; Pálmay Lenkét megyeszerte művészi szavalóknak ismerik, Király Béla meg oly mesterien kezeli a hegedűt, hogy az angol királyi ház udvari estélyén is nagyhatással szerepelt meghívás folytán. Nincs tehát kétség az iránt, hogy a ref. egyházi bál fényes sikert fog aratni.

— Eljegyzés. Bartha László, m. kir. honvéd főhadnagy, Bartha József, sepsiszentgyörgyi kir. adótáros fia, karácsonyban jegyezték el Craus Márthát Craus István volt alispán, országgyűlési képviselő leányát.

— A szegények köszönete. A „Szent-Antal kenyere” kezelőbizottsága a legmélyebb hála nyilvánításával teszi közzé a következő elszámolást az 1905-ik évről: Befolyt a jószevek adományából templom és üzleti perselyekből 1168 korona 81 fillér; ebből kiadott: 2028 kenyérre 800 K. 78 f., 47 husvéti kalácsra 12 K. 28 f., házi szegényeknek 40 K., az áll. iskola Napközi Otthonának 16 K., 72 kilogramm húsra a 3 sátoros ünnepen 66 K. 24 f., gyertyára, olajra 14 K. 17 f. összesen 949 K. 47 fill., átvitel 1906-ra 219 K. 34 fillér. A jó Isten áldása szálljon azon kegyes adakozókra, akik akként cselekedeznek, hogy „nem tudja a bal kéz, amit a jobb mivelt.” Somogyi Gusztáv, plebános, Dávid Antal pénztáros.

— Iparhatóság megbízottak választása. Kézdivásárhely rend. tan. város tanácsa a maga és a kézdijárai szolgabírói hivatal mint 1 foku iparhatóságok mellé az 1906-ik évre választandó 20-20 iparhatósági megbízott választásának határidejét 1906 évi január hó 9-ik napjára kitűzi. A választás a városháza, tanácstermében szavazati lapokkal fog történni és tart az említett napon délután 9 órától délután 3 óráig. Miről a helybeli választó jogosultak értesítettek ezen úton is. Kézdivásárhely 1905. december hó 23-án. A város tanácsa nevében Dr. Török Andor polgármester.

— Nyilvános köszönet. Dalnoki Hadnagy Gyula földbirtokos egy tanuzási és napdíj címén, a helyi kir. törvényszék által részére kiutalt 10 koronát a Kézdivásárhely városi szegények javára ezen hatósághoz letétbe helyezte. A midőn ezen nemes szívű cselekményéért a városi szegények nevében adományozó urnak nyilvános úton is köszönetemet fejezem ki, kijelentem, hogy a letétbe helyezett 10 koronára folyó hó 23-án tűzifa vásároltatott s az a szegények közötti hatósági ellenőrzés mellett kiosztott. Kézdivásárhely, 1905. december hó 31-én Boda Gergely h. rendőrkapitány.

— Magyar Gyárak és Iparvállalatok Cím-tára” cím alatt Baesky Miklós Szepesvármegye főszámvevője, m. kir. pénzügyi számvevőlegye nagy szorgalommal és szakértelemmel egybegyűjtött legújabb hivatalos adatok nyomán sajtó alá rendezte és közre adja a magyarországi gyárak és iparvállalatok hiteles cím- és törzskönyvét. Ha meggondoljuk, hogy milliókat jutattunk évente a külföldnek s főképen Auszriának olyan árucikkéért amelyek ma már kiváló minőségben és versenyképes árák mellett a hazai gyárakban is készülnek s hogy ezen sajnálatos állapotnak oka főképen abban rejlik, hogy nemcsak a fogyasztó című és a kereskedő című gyáraink sincsenek kollón tájékozva arról, hogy melyek azon cikkek amelyekért ma már nem okvetlenül szükséges, időbenbe mennünk, csak örömmel kell hogy üdvözzöljünk minden olyan vállalkozást amely a magyar közönség ezirányú tájékoztatását előzza. A cím-tár a száraz élmányon kívül az egyes gyárak és iparvállalatokra vonatkozólag minden olyan adatot közöl amelynek tudása az üzleti érintkezésben hasznos sőt nélkülözhetetlen s olyan körültekintő gondossággal készült és a címek oly nagy tömegét foglalja magában, hogy gazdasági feltámadásunk küszöbén biztos foggyver lesz az a hazai piacot meghódítani törekvő minden élelmes, vállalkozó szellemű és felvilágosodott magyar gyáros és nagyiparos kezében, de megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a hazai beszerzési forrásoknak is. Fentiekre való tekintettel szerző bizalommal fordul az érdekelt körökhöz és kéri, hogy a nyomtatandó példányszámok megállapíthatása céljából a cím-tárra vonatkozó rendelkezéseiket egy levelezőlapon már most sziveskedjenek megtenni, mivel fölös számú

példányok nem fognak nyomtatni. — A címtár egy példányának ára 20 korona s megrendelhető a szerzőnél Bacskay Miklós p. ü. számvizsgálónál Lőcsén (Szepesmegye).

Piaci árjegyzék 1905. december hó 28-án.

Buza, tiszta, mmászája	15 kor. 10 fillér
közepes	15 " — "
Rozs	12 " 40 "
Árpa mmászája	11 " 50 "
Törökbuza	18 " 60 "

Zab	12 " 80 "
Borsó literje	— " 19 "
Lencse literje	— " 58 "
Paszuly	— " 31 "
Kása köles literje	— " 30 "
Burgonya hektóliterje	2 " 60 "
Marhahús kilogrammja	1 " 04 "
Sertéshús	1 " 20 "
Berbécs hús	— " 64 "
Szalma mm.	4 " — "
Széna mm.	10 " — "
Ökör párja	350—450 " — "
Tehén	200—300 " — "

Ökörbőr	30 " — "
Tehénbőr	23 " — "
Faggyuygyertya kilogr.-ja	— " 84 "
Faggyu nyers mm.	50 " — "
Tüzifa 1 □ m.	8 " — "
Malac darabja	5—7 " — "
Liba párja	5 " — "
Csirke párja	2 " — "
Bárány darabja	— " — "
Tojás 2 drb	— " 14 "
Tehéntej egy liter	— " 26 "
Bivalytej egy liter	— " 34 "

H I R D E T É S E K.

Kiadó lakás.

A főtéren özv. Fülöp Józsiásné tulajdonát képező **emeleti lakás**, mely áll: 2 nagy szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, pince és hozzávaló faszinból

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a fenti tulajdonossal
Kézdivásárhelyt.

135. 4—3.

Az elavult rendszerű mosás

még csak a haladéktól elmaradt háziasszonyokra s olyanokra tartozik, akiknek pazarolni való idejük és sok kidobando pénzük van.

Ezen új rendszerű mosás

azonban azon tisztelt háziasszonyokra tartozik, akiknek az újkor haladásait illetőleg egészenes itélőképességük és nyílt pillantásuk van.

Mert a John féle „telített gőzű” mosógép (magyar német és — új — ösztr. szab.) idő munka és költségben közel 75% megtakarítást biztosít szavatosság mellett. Kísérletre is szállítandó.

JANCSÓ F. LAJOS.

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legolesőbb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!

DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes
kártyos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítettek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újra alakítottak át.

Gyorsan, izléssel és a legolesőbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai márványtal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függőnytartókat, gyermekkoosikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállalok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom erősarkokkal, miáltal azok tűszerte tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.